

KonferencjaCE2015: Europa pod napięciem, czyli o aktualnych problemach UE na Uniwersytecie Warszawskim

24 kwietnia w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej odbyła się Konferencja społeczności Centrum Europejskiego UW *Europa pod napięciem - Interesy i ekonomia - Wojna i terroryzm - Migracje i religie*. Spotkanie zostało zorganizowane przez społeczność Centrum Europejskiego UW w ramach projektu Centrum Debaty Publicznej. Tematem tegorocznej, dziewiątej edycji konferencji było szeroko rozumiane bezpieczeństwo Starego Kontynentu.

Pierwszy panel dyskusyjny pt. *Grecja, Ukraina, Wielka Brytania, Francja - Co dalej z Unią Europejską?* rozpoczęła profesor Jadwiga Staniszkis, która zwróciła uwagę na kulturowe i społeczne przyczyny odmienności kręgu cywilizacji bizantyjskiej od cywilizacji zachodnioeuropejskiej. Tymi różnicami można zdaniem prof. Staniszkis tłumaczyć obecną, agresywną postawę Rosji, która stanowi wyzwanie dla Europy.

Profesor Bogdan Góralczyk, który zabrał głos jako drugi, podkreślił istotę nowo powstałego podmiotu na arenie międzynarodowej jakim są rynki wschodzące. Za wewnętrzne wyzwania dla Unii uznał przede wszystkim wizję wystąpienia Grecji z UE, a także problem podważania kryteriów kopenhaskich. *Europa może ugiąć się pod ciężarem problemów aksjologicznych* - wskazywał Góralczyk.

W podobnym tonie wypowiadał się redaktor naczelny tygodnika *Polityka* Jerzy Baczyński, który mówił o swojej obserwacji narastającego w Europie wewnętrznego i zewnętrznego ciśnienia. Jak zauważył, problemy wewnętrzne mogą prowadzić do rozsadzenia Europy od środka, natomiast zagrożenia zewnętrzne motywować do zwiększania spójności Unii.

Poruszany kilkakrotnie wątek zbliżającego się upadku Europy podjął w swojej wypowiedzi Andrzej Smolar, który stwierdził, że taka apokaliptyczna wizja przyszłości Unii Europejskiej pojawia się zdecydowanie przedwcześnie. W jego opinii, bardzo możliwa wydaje się jednak reorganizacja UE chociażby ze względu na aksjologiczny problem masowych migracji.

Profesor Jan Michałek uzupełnił te wypowiedzi o perspektywę ekonomisty. Wskazywał na słabość unii walutowej, która *była zakładana bez uzupełniającej ją unii fiskalnej oraz bez świadomości ówczesnych reformatorów faktycznych konsekwencji jej zawarcia*. Z drugiej strony - prof. Michałek podkreślał siłę jednolitego rynku, o którego znaczeniu dla procesu integracji i kondycji gospodarek państw członkowskich często zapominamy. W dalszej części dyskusji poruszono między innymi temat drogi UE od kryzysu do kryzysu, kwestię potęgi Niemiec oraz jej wpływu na balans sił w ramach Unii Europejskiej, a także wagę umowy TTIP.

Drugi panel Konferencji *Państwo Islamskie, Donbas, Paryż - Wojna i terroryzm a bezpieczeństwo w Europie?* skoncentrował się na rozpoznaniu głównych zagrożeń dla współczesnej Europy. Redaktor Bartosz Węglarczyk w swoim wystąpieniu wskazał na potęgę wojny informacyjnej, która jest *absolutnie pasjonująca, ale zarazem straszna*. Kontynuując ten wątek, gen. Marek Dukaczewski nawiązał do wstrząsającego filmu z egzekucji egipskich chrześcijan przez bojowników Państwa Islamskiego. Aby skutecznie walczyć z fanatykami musimy zrozumieć *Dlaczego młodzi ludzie wychowani w kulturze amerykańskiej nagle przechodzą na radykalny islam? Co zrobić, aby młodych ludzi trzymać daleko od radykalnego islamu?* - wskazywał gen. Dukaczewski.

Idąc tym tropem, Jerzy Dziewulski zwrócił uwagę na problemy metodologiczne walki z terroryzmem i wskazywał na konieczność położenia nacisku na walkę intelektualną i psychologiczną. Zaprezentował również dane podsumowujące drastyczny spadek kosztów operacji terrorystycznych - *kiedyś zamachu mogły dokonywać wyłącznie dobrze zorganizowane grupy, dziś może to zrobić prawie każdy* - podsumował.

W dyskusji nie mogło zabraknąć również tematu sytuacji na Ukrainie. Uczestnicy dyskusji zgodzili się, że nie przy obecnym poziomie konfliktu nie można mówić o bezpośrednim zagrożeniu dla Polski. Jednogłośnie stwierdzono, że nasz kraj w porównaniu z Ukrainą na przestrzeni ostatnich 26 lat dokonał ogromnych przemian. Zbigniew Siemiątkowski podkreślał: *teraz Ukraińcy muszą odrobić lekcję. Przespali pierwszy Majdan, zmarowali olbrzymi entuzjazm. Teraz jest drugi Majdan i od nich zależy, czy go wykorzystają, czy nie.*

Dyskusja w trzecim panelu: **Migracje, socjal, laicyzacja - Koniec Europy jaką znamy?** skupiła się głównie wokół problemu migracji z państw trzecich do UE oraz kwestii starzenia się społeczeństw europejskich. Dyrektor Polskiego biura Rady Europy Dr Hanna Machińska podkreślała, że problem uchodźców należy zaliczyć do kluczowych wyzwań Unii. *Nie zgadzam się z opinią śmierci multikulti. Rada Europy mówi wręcz przeciwnie - jesteśmy świadkami tworzenia się nowego społeczeństwa europejskiego. Nie ma odwrotu, ono już istnieje.* - wskazywała Dr Machińska.

Kontynuowała ten wątek Magdalena Sweklej; przedstawicielka Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przywołała temat niżu demograficznego oraz idącego za tym starzenia się społeczeństw europejskich. Zaznaczyła, że właśnie w tych obszarach najbardziej widać jak różnym głosem mówią państwa członkowskie - w zasadzie każde patrzy przez pryzmat własnego rynku pracy.

Dr Katarzyna Gmaj podkreślała z kolei, że to nie migracja stanowi największe zagrożenie dla państwa socjalnego, a procesy demograficzne oraz problem dyskryminacji pracowników na tle etnicznym. Klamrę do tych wypowiedzi stworzył prof. Marek Góra z SGH, który omówił konsekwencje wspomnianych problemów dla europejskich zabezpieczeń socjalnych. Zwrócił także uwagę, że to Europejczycy potrzebowali i chcieli imigracji, nie myśleli jednak o jej długofalowych. *Siedzimy teraz na bombie, której nikt nie potrafi rozbroić* - wskazywał Marek Góra.

Projekt KonferencjaCE 2015 jest realizowany w ramach Centrum Debaty Publicznej. Centrum Debaty Publicznej, to więcej niż forum publicznej dyskusji. To zbudowana w oparciu o tradycyjną rolę uczelni w dyskursie publicznym, platforma wymiany myśli. Poprzez wybór istotnych społecznie tematów, zniekształcanych często przez media, staramy się moderować społeczeństwo obywatelskie, a poprzez zaangażowanie studentów i doktorantów współtworzyć nowoczesną polską myśl polityczną i społeczną. Organizując nasze spotkania, przykładamy wielką wagę do ich merytorycznego przygotowania, propagujemy otwartość i równość w dyskusji, zachęcamy do stawiania trudnych pytań i poszukiwania (często równie nietatwych) odpowiedzi. Wierzymy, że bez wymiany poglądów i bez spotkań „na żywo” budowa nowoczesnej polskiej humanistyki i rozwój społeczeństwa obywatelskiego nie są w pełni możliwe.

Honorowy Patronat nad konferencją objęli:

Rektor Uniwersytetu Warszawskiego; prof. dr hab. Dariusz Milczarek, dyrektor Centrum Europejskiego UW; Ministerstwo Spraw Zagranicznych; Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego; Ministerstwo Finansów; Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce; Marszałek Województwa Mazowieckiego, Pan Adam Struzik; Europejska Akademia Dyplomacji; Centrum Stosunków Międzynarodowych; KPP Lewiatan; Fundacja Schumana; Fundacja Republikańska; Fundacja Centrum Solidarności; Fundacja Kazimierza Pułaskiego oraz Fundacja im. Bronisława Geremka.

Patronat medialny:

Patronat medialny: Polska The Times, Radio Kampus, EurActiv, 300 polityka, Centrum Europa Świat

O organizatorach:

Centrum Europejskie UW

Centrum Europejskie Uniwersytetu Warszawskiego od początku lat 90. prowadzi samodzielne badania z zakresu politycznych, społecznych, prawnych i ekonomicznych aspektów integracji europejskiej oraz aktywnie działa na rzecz popularyzowania ich efektów. Od 10 lat jednostka prowadzi także studia licencjackie i magisterskie (pierwszego i drugiego stopnia) na kierunku europeistyka. Dyrektorem Centrum Europejskiego UW jest obecnie prof. dr hab. Dariusz Milczarek.

Zarząd Samorządu Studentów Uniwersytetu Warszawskiego

Wykonuje zadania o zasięgu ogólnouniwersyteckim. Zajmuje się animacją życia studenckiego, współpracą i wspomaganiami działalności samorządowej oraz podziałem funduszy przeznaczonych na projekty studenckie. Dzięki działaniom Zarządu organizowane są między innymi Juwenalia, koncerty, spotkania ze znanymi osobami. Prowadzona jest także studencka telewizja internetowa oraz realizowanych jest wiele innych projektów.

Samorząd Studentów Centrum Europejskiego UW

Od wielu lat Samorząd ICE to rozpoznawalny wśród studentów, absolwentów i kadry dydaktycznej organizator wydarzeń związanych z kulturą i studenckim ruchem naukowym. Do jego składu od lat dołączają osoby pomysłowe i zaangażowane w rozwój społeczności Centrum Europejskiego UW. Zespół Samorządu, realizuje projekty takie jak wyjazdy szkoleniowe i integracyjne, imprezy tematyczne, seminaria, a także akcje charytatywne. Ambicją członków Samorządu jest tworzenie przestrzeni współpracy, zabawy i samorozwoju.

Koło Naukowe „Europa Nova”

„Europa Nova” to inicjatywa zrzeszająca ambitnych i pomysłowych studentów zainteresowanych tematyką integracji europejskiej i stosunków międzynarodowych. Jego członkowie poza udziałem w naukowym życiu Centrum Europejskiego wydają kwartalnik „ICEntum Europa Świat”, organizują seminaria i debaty oraz aktywnie działają w ruchu naukowym. Członkowie koła prowadzą analizy zagadnień istotnych dla stosunków międzynarodowych, badają ważne problemy społeczne i gospodarcze oraz oceniają zmiany w prawie UE.

Stowarzyszenie Centrum Europa ICE

Stowarzyszenie ICE działa na rzecz rozwoju społeczności wokół Uniwersytetu Warszawskiego i Centrum Europejskiego UW. Wśród jego celów znajdują się m.in. podnoszenie kompetencji studentów i absolwentów uczelni wyższych, organizacja wydarzeń o charakterze naukowym i publicystycznym oraz aktywny udział w organizacji dyskursu publicznego wokół problemów integracji europejskiej, sytuacji geopolitycznej Polski i Europy, a także rozwoju polskiego społeczeństwa i wyzwań dla szkolnictwa wyższego.